No. 109. 1843.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

NIEUWS- BLAD.

ZONDAG 10 SEPTEMBER

FRANKRIJK.

PARIJS, den 7den September.

De hoop die men aanvankelijk gekoesterd had dat koningin *Victoria* ook Parijs en Versailles met een bezoek vereeren zou, zal zich niet verwezenlijken. Stellig schijnt het bepaald te zijn, dat H. M. reeds Donderdag het kasteel Eu verlaten, en zich te Treport weder aan boord van haar jagt begeven zal, om haar zeetogtje verder voort te zetten. Sommige onzer bladen beweren nog, dat de koningin op de uitnoodiging der fransche prinsen om een uitstap naar Frankrijk te doen betuigd had, dat het haar een levendig genoegen zou zijn om zich ook naar Parijs te begeven, maar dat zij daartoe niet besluiten kon zonder vooraf hare ministers te hebben geraadpleegd. Een raad van ministers was daarop gehouden en het besluit geweest, dat het kabinet te veel op deszelfs verantwoordelijkheid zou nemen door aan de koningin toe te staan zich zoo ver van hare staten te verwijderen, en dat het reeds ver was gegaan met zich niet tegen een bezoek op het kasteel Eu te verzetten.

Te oordeelen intusschen naar de toebereidselen, die zoo hier als te Versailles zijn gemaakt, moet ons hof echter nog eenige hoop hebben behouden om de koningin over te halen. Werkelijk is er ll. Zondag op het kasteel Eu nog eene bijeenkomst tusschen den koning, twee zijner zonen en de fransche ministers van den eenen kant, en de britsche ministers, de lords *Aberdeen* en *Liverpool*, aan den anderen gehouden, waarin over de verdere reis gehandeld is, doch lord *Aberdeen* had er bedenkingen van hooge staatkunde tegen doen gelden, en vermiddelijk daarna verspreidde zich op het [redacted] de mare dat de koningin Donderdag Frankrijk verlaten zou.

Het Parijsche dagblad *la Presse* behelst voorts het volgende:

„Parijs en Versailles hadden op een bezoek van H. M. de Koningin van Engeland gerekend; hun trots maakte er zich een eer van, om voor de oogen der jeugdige souvereine van het Vereenigd Koningrijk en van Britsch Indie de lange reeks van hunne prachtige gebouwen, van hunne meesterstukken van kunst, van hunne gedenkteekenen en van hunne tuinen, zoo verschillend van de Londensche parken, ten toon te spreiden; doch deze twee steden hadden er te ligtvaardig op gerekend, dat zij eene voorname drijfveer geweest waren, om de Koningin van Engeland tot een uitstap naar Frankrijk te doen besluiten. Zij zullen zich in hunne hoop bedrogen vinden. H. M. de Koningin *Victoria* zal in den ochtend van Donderdag Eu verlaten en zich onmiddelijk naar Brighton begeven. Eene geheel andere beweegreden dan eene plotseling opwellende nieuwsgierigheid, zal haar dus tot het besluit gebragt hebben, om een bezoek te geven, dat nog langen tijd het eenige en onuitputtelijke onderwerp der gesprekken aan alle hoven en in alle kanselarijen van Europa zijn zal. Welke ook de reden zij, waaraan wij dit gedenkwaardig eerbewijs, aan de wijsheid des Konings en aan den goeden geest van Frankrijk toegeschreven hebben, hetzij het aan een in het gemoed der jeugdige Koningin opgerezen verlangen toe te schrijven zij, hetzij het een uitvloeisel is van geheime bedoelingen der Engelsche staatkunde, of het al dan niet geheel zuiver is van baatzuchtige overleggingen, in een woord hier aan eene plotselinge ingeving, dan wel aan eene diep doordachte berekening moet denken, het bezoek kan niet dan ons tot eere strekken en ons in de achting der volkeren doen rijzen; want er is ten minste eene beschuldiging, waaraan het bezoek niet ten doel kan staan, namelijk dat van ligtvaardigheid.

„Parijs, als hoofdstad, moge het kunnen betreuren, dat zij bedrogen is geworden in de hoop op het bezoek der Koningin, welk zij zich voorbereidde met luister en hartelijkheid te ontvangen; maar Frankrijk, als natie, ziende dat de Koningin van Engeland eene ernstige beteekenis aan hare reis geeft, kan er niet dan des te trotscher op zijn."

Maandag hebben de vorstelijke personen op het kasteel Eu met hun aanzienlijk gevolg een uitstap in rijtuigen door het bosch van Eu naar den nabijgelegen berg, le Mont d'Orléans genaamd, gedaan. Op de kruin dier hoogte was eene fraaije tent opgeslagen en werd aldaar een prachtig collation gebruikt, waarna de engelsche koningin aan den arm van den koning der Franschen op de vlakte heeft rondgewandeld, waar beiden door de toegevloeide menigte met groot gejuich werden begroet. HH. MM. werden van nabij gevolgd door de Prinsen en Prinsessen, onder anderen door de Hertogin-Weduwe *van Orleans*, die den jongen Graaf *van Parijs* bij de hand hield, die door zijn beminnelijk voorkomen allen oogen tot zich trok.

Des avonds is er op het kasteel een groot concert gegeven.

Dingsdag heeft er in de nabijheid van het kasteel eene wapenschouwing over het regement karabiniers plaats gehad, hetwelk ter gelegenheid van het bezoek der Engelsche koningin naar Eu gekomen is. Prins *Albert*, in uniform van britsch generaal, en vele aanzienlijke Engelschen waren daarbij tegenwoordig. De Prins *van Joinville* had des ochtends de ter reede van Treport liggende zoo fransche als engelsche stoombooten en oorlogsschepen bezocht. In den loop van den dag zou koning *Lodewijk Philips* met de koningin *Victoria* een zeetogtje naar het britsch koninklijke jagt hebben gedaan, maar de onstuimige zee heeft het belet.

In den loop van den dag heeft de koning aan zijne doorluchtige gasten als eene proef van de fransche nijverheid twee uitstekende fraaije tapijten uit de fabrijk der *Gobelins* naar de schilderijen van *Le Brun* vervaardigd, alsmede een porseleinen fraai beschilderd kistje uit de fabrijk van Sèvres ten geschenke gegeven. Des avonds is er weder een concert op het kasteel gegeven.

Woensdag hebben de vorstelijke personen weder een togtje in rijtuigen gedaan.

In een bijzonder berigt uit Eu van den 6den wordt gezegd, dat de vele personen, die derwaarts waren gekomen in de verwachting van er feesten in den geest van die *van Londen* te zien, zeer te leur gesteld zijn geworden, alles daarop bepaald tot rijtogten in den omtrek, zelfs het aangekondigd spiegelgevecht op zee had niet plaats gehad, waarvan men zich ter verdrijving der verveling nog al veel voorgesteld had; ook had het hof de flotille ter reede nog niet bezocht, schoon er alle toebereidselen reeds sedert een paar dagen voor gemaakt waren.

Daarentegen — dus wordt in dit berigt gezegd — zijn er gedurige vergaderingen van ministers gehouden, welke de lords *Aberdeen* en *Liverpool* uitgenoodigd geworden zijn bij te wonen; daarop volgden conferentiën van den koning met die beide personen, en werden er vervolgens koeriers in alle rigtingen afgezonden. Tot heden is er niets aangaande die beraadslagingen uitgelekt, maar aan geruchten ontbreekt het niet; volgens sommigen zou men gehandeld hebben over het huwelijk van den hertog *van Aumale* met de koningin *Isabella II*; volgens anderen zou men weder over het handelstraktaat, tusschen de beide landen, te sluiten, hebben beraadslaagd. Wat er van wezen mogt, zeker was het dat er gewigtige kwestien behandeld werden, hetwelk men ook opmaakte uit het zwaarbezwaard briefpakket, dat lord *Aberdeen* dagelijks naar zijne [redacted] te Londen zond.

[redacted] gerucht bestaat dat de Koningin van Engeland van den Koning der Franschen de in vrijheid stelling van prins *Louis Bonaparte* en de uitvaardiging eener algemeene politieke amnestie verzocht zou hebben. Even min zekerheid heeft het, dat zij dien Vorst zou hebben uitgenoodigd, haar een tegenbezoek op het kasteel van Windsor te brengen, welk laatste zijne klimmende jaren en de staat zijner gezondheid, die hem reeds de sedert lang voorgenomen reis naar Bordeaux belet hebben, hem dan ook denkelijk niet zouden vergoorloven.

Men wilde op het kasteel Eu weten, dat de koningin van Engeland de koningin der Belgen naar Ostende zou terggeleiden.

Het Britsch linieschip, de *St. Vincent*, van 120 stukken, de admiraal *Rowley*, bevelhebber van het koninklijk smaldeel, zijne vlag heeft geheschen, is ter reede van Treport aangekomen.

Treport aanwezige fransche zee-officieren hebben aan de engelsche op een der schepen een gastmaal gegeven, waar wederzijds hartelijke overeenstemming heeft geheerscht. De britsche matrozen laat men intusschen niet aan wal komen, om mogelijke botsingen voor te komen.

— Men zal zich herinneren, dat de maire van Angers afgezet is, wegens [illegible] aanspraak, die hij aan den hertog *van Nemours*, tijdens Hoogstdeszelfs komst in die stad, gerigt had. In deszelfs plaats is door den Koning de heer *Auguste Giraud* benoemd. Deze benoeming is aan vele leden van den stedelijken raad zeer ongevallig geweest, omdat de heer *Giraud* bekend stond als een man, die tot de behoudende partij behoort. Men is zelfs verder gegaan; want één lid heeft bij de eerste zitting van den raad, welke door den heer *Giraud* bijgewoond werd, een voorstel gedaan: dat de raad zou verklaren, zijn vertrouwen niet te kennen verleenen aan het nieuwe bestuur, waarvan de heer *Giraud* het hoofd was. Dan de maire heeft geweigerd dat voorstel, 't welk hij strijdig oordeelde met de koninklijke magt, in overweging, veel min tot stemming te brengen, tot geen gering misnoegen dergenen, die dat voorstel begunstigden. Eene hevige discussie is daaruit ontstaan, waarbij de maire echter zeer kalm gebleven is, en zijn eens geuit gevoelen standvastig volgehouden heeft, zoo dat de raad eindelijk in eene groote verwarring uiteengegaan is. De ministeriële organen juichen het gedrag van den maire luide toe, daarentegen wordt het door de liberale bladen hevig gegispt.

— In den Fransehen *Moniteur* vindt men de volgende telegraphische depêche:

» *Bayonne, den 4den September.*

» De heer *Aston*, gevolmagtigd minister van Engeland, heeft den 28sten Augustus aan den [Spaanschen] minister van buitenlandsche zaken, in eene hem te dien einde gevraagde audientie, aangekondigd, dat zijne regering het voorloopig bewind had erkend, en dat de betrekkingen van goede overeenstemming en vriendschap, die tot nu toe tusschen de beide landen hadden bestaan, even als vroeger zullen voortduren. — Dit nieuws is in het officiele [Madridsche] dagblad van den 31sten openbaar gemaakt."

Sommige Parijsche dagbladen zien in deze erkenning van het Spaansche bewind door de Engelsche regering een bewijs, dat die regering ten aanzien van Spanje eene zeer dubbelzinnige staatkunde volgt. Zij meenen, dat deze stap zeer weinig strookt met de vriendschapsbetuigingen, welke Engeland aan Regent van Spanje te Londen heeft genoten; met de verklaringen van *Lord Brougham* in eene der laatste zittingen van het parlement, volgens welke Engeland het bewind van *Espartero* als het eenige wettige in Spanje erkende, en met het nog zoo onlangs door den gemeenteraad van Londen [illegible] verwelkoming aan den generaal *Espartero*, die in dat stuk Regent van Spanje wordt genoemd.

Gisteren zijn de volgende telegraphische depêches bekend gemaakt:

» *Bayonne, 5 September.*

» De [illegible] heeft den 31sten Augustus aan den [illegible] van het voorloopig gouvernement [illegible] *Bayonne, 4 September.*

» Een bijzondere brief uit Saragossa vermeldt, dat de opperste junta zich den 1sten ontbonden heeft, en dat haar president, de heer *Ortega*, de stad verlaten heeft."

Heden is het volgend bericht bekend gemaakt:

» *Bayonne 5 September.*

» De Madridsche dagbladen van den 2den houden het berigt, dat de commissarissen der junta van Barcelona den vorigen dag hunne laatste conferentie met de ministers hadden gehad, en dat men de mooije lijkheden, welke tot de komst dezer commissarissen hadden aanleiding gegeven, kon beschouwen als uit den weg te zijn geruimd, daar dezelve verklaard hadden tevreden te zijn over het kabinet, en in het bijzonder over de keus der in Katalonie benoemde autoriteiten.

» Madrid was den 3den rustig; het garnizoen was met den besten geest vervuld."

De Madridsche dagbladen van den 30sten deelen de bijzonderheden mede van een oproer onder het krijgsvolk van het regement del Principe, waarvan een aantal manschappen, door raderaaijers opgestookt, eerst het toegang tot de [illegible] had verworven, daarop *leve Espartero!* geroepen hebben. Door de kloekmoedigheid der autoriteiten is echter het oproer spoedig gedempt, en zijn eenige der beroerders gevlugt.

De *Semaphore* van Marseille meldt, dat de stoomboot die den 2den van Barcelona vertrokken is, het berigt had overgebracht, dat op het oogenblik van haar vertrek twee in den omtrek gekantonneerde bataillons in de stad gerukt waren onder de kreten *» Weg met de gematigden!"* Het was te vreezen dat het tusschen deze troepen en die van het gouvernement tot een bloedig gevecht kon gekomen zijn.

— Ter beurze van heden (7 September) waren genoteerd: 5 pCt. 120,90; 3 pCt. 82,05; Nap. r. 107,60; Spanje Nieuwe Diff. 20¾; Passive 5; Ned. 2½ pCt. 54; Rom L. 105⅞.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 9den September.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 3den September jl. n°. 52, zijn tot leden der commissie, ingesteld tot onderzoek van het ontwerp der werken, voor de inundatie der Geldersche vallei en de herstelling van de verlatene linie van defensie van de Grebbe, benoemd:

uit de provincie Gelderland, *J. ih. Baron Sloet tot Oldhuis*, en

uit de provincie Utrecht, mr. *A. van Beusichem van Harmelen*, lid der gedeputeerde Staten van dat gewest:

in plaats van jhr. mr. *H. M. A. J. van Asch van Wijck*, overleden.

— Den 23sten Augustus is het smaldeel, onder bevel van Prins *Hendrik* der Nederlanden, door de Straat van Gibraltar gezeild.

— Dezer dagen heeft een der belgische bladen een brief uit Amsterdam medegedeeld, het berigt behelzende dat de Regering aan den generaal *Nahuys van Burgst* eene schadevergoeding van *f* 50,000 had toegekend. Heden behelst het *Journal de la Haye* eene krachtige teregtwijzing deswege. Het beschuldigt den schrijver van opgemeld berigt, dat hij niet met ronde woorden heeft durven zeggen, welke de schade is die door genoemde som zou vergoed zijn, maar dat er zonder zulks stellig uit te drukken, uit zijne woorden zou kunnen worden opgemaakt, dat die som zoo veel als tot vertroosting had moeten strekken, op het oogenblik dat de Regering den heer *Merkus* tot de waardigheid van gouverneur-generaal van Nederlands Indie verhief. »Nooit, zegt het *Journal de la Haye* verder, heeft men eenige regeringsdaad trouweloozer in een valsch daglicht geplaatst. Zie hier de daadzaken, zoodanig als die blijken uit de inlichtingen, welke wij hebben ingewonnen en waarvan wij de echtheid waarborgen: In 1823 vaardigde de Gouverneur-Generaal van Nederlands Indie een besluit uit tegen het in pacht nemen van gronden, aan inlandsche Vorsten toebehoorende. De Generaal-Majoor *Nahuys*, die, gelijk meer anderen, zoodanige gronden in pacht had, leed door genoemden maatregel van den Gouverneur Generaal eene zoo blijkbare schade, dat men het allezins regtvaardig oordeelde hem eene schadeloosstelling te verleenen. De oorlog, welke in 1825, op het eiland Java uitbrak, verhinderde de uitvoering der vroeger hierdoortrent gemaakte overeenkomst. Toen in 1830, na de onderwerping van *Diepo Negoro*, deze overeenkomst uitvoerbaar was geworden, trof men nieuwe schikkingen; maar deze bepalingen gaven tot vertoogen van de zijde des generaals *Nahuys* aanleiding, die zich onder anderen beklaagde dat men de belofte niet had nagekomen, welke de Javasche regering hem vroeger had gedaan.

» Ten einde alle verdere verderingen hieromtrent weg te nemen, werd in 1841 aan den generaal *Nahuys van Burgst* eene schadevergoeding van *f* 20,000 en een voorschot ten beloope van *f* 30,000 verleend. Deze laatste som moest worden terugbetaald door middel van waarden, welke de generaal op Java bezat, en waarvan hij sedert afstand aan de regering gedaan heeft; zoo dat het bedoelde voorschot thans met de daad is vereffend. Uit deze opgehelderde daadzaken blijkt, dat er geene [illegible] bestaat tusschen de voldoening [illegible], welke van 1823 dagteekent en de verlening [illegible] van gouverneur generaal van Nederlands Indie, welke eerst in 1840 was opengevallen. Dat verband was te minder bestaanbaar, vermits de vereffening, waarvan hier zake is, bij koninklijk besluit van 10 April 1841 had plaats gehad, terwijl het besluit, hetwelk den heer *Merkus* tot gouverneur-generaal van Nederlands Indie benoemt, van de maand October 1842 is gedagteekend. Ten einde aan zijne logenachtige bewering een schijn van waarheid te geven, heeft de lasteraar derhalve tijdstippen verward en is hij tot de ongerijmdheid gebragt om te zeggen, dat de Regering eene schadeloosstelling zou hebben verleend voor eene beweerde teleurstelling, *achttien* maanden vóór dat die teleurstelling had kunnen worden ondervonden."

— Men kan thans de verzekering geven, dat op aanstaanden zondag, den 10 dezer, op den ijzeren spoorweg van Amsterdam naar Utrecht, bepaaldelijk op het gedeelte tusschen Utrecht en Breukelen, een proefrit zal worden gehouden. De onderhanden zijnde werken langs de geheele lijn tusschen Amsterdam en Utrecht naderen hunne voltooijing, zoodat men de opening van dat gedeelte wegs tegen het einde des jaars als zeker mag stellen; zullende eerstdaags [illegible] worden voorzien in de besteding van die werken en leveranties, welke het in exploitatie brengen van den weg zal vorderen. De werken tusschen Utrecht en Arnhem worden mede met kracht voortgezet, en het is te voorzien, dat tegen den aanstaanden zomer een aanzienlijk gedeelte van dien weg voor het publiek zal kunnen worden opengesteld.

Wat de onderneming van de hollandsche ijzeren-spoorweg-maatschappij betreft, deze dagen schijnen de onderhandelingen met eenige eigenaars, die tot nog toe weigerachtig waren gebleven, om hunne gronden voor de voltooijing van het gedeelte wegs van Voorschoten tot 's Gravenhage af te staan, voor gelige uitkomsten voor de maatschappij te hebben opgeleverd. Eenige weinige eigenaren slechts blijven nog overig, die tot heden tot den verlangden minnelijken af-

stand niet zijn toegetreden. Het voorbeeld der eersten en de billijke aanbiedingen van de onderneming doen echter vermoeden, dat, ook met hen weldra nopens dien afstand zal kunnen worden overeengekomen, en het algemeen zich spoedig tot de voleindiging van het aangevangen werk tot 's Gravenhage zal mogen verheugen.

— In den nacht tusschen den 2 en 3 dezer is te Haarlem, in den ouderdom van ruim 47 jaren, overleden de Hoog Edel Gestrenge Heer *Cornelis Pieter Jacob Elout*, Generaal-Majoor, lid van den Raad van Nederlands Indie, ridder der Militaire Willemsorde, derde klasse en van den Nederlandschen Leeuw.

Te Haarlem geboren, werd hij bestemd voor eene burgerlijke betrekking in het vaderland, en begaf zich met dat oogmerk naar de hoogeschool te Leiden. Zijn verblijf aldaar was echter kortstondig, daar er, na de benoeming van zijnen vader, wijlen den Minister van Staat, *Elout*, tot een der commissarissen ter overneming van de Nederlandsche Oostindische Bezittingen, besloten werd, dat hij denzelven naar Java zou vergezellen. Die reis werd echter vertraagd door de onverwachte terugkomst van *Napoleon*. Nu bood de jonge *Elout* zich als vrijwilliger bij het leger aan, en woonde als eerste luitenant-adjudant van den Lt.-generaal *Anthing*, den veldtogt van 1815 bij. Na den val des Dwingelands had de expeditie voortgang, en *Elout*, wien de Koning inmiddels den rang van kapitein had toegekend, vertrok met dezelve.

In 1818 brak te Cheribon een opstand uit, tot welks betengeling eene militaire magt in beweging gebragt moest worden. Hierbij bevond zich *Elout*, die zich bij die gelegenheid zoodanig onderscheidde, dat hem door den Koning de Militaire Willemsorde, vierde klasse, tot belooning van zijne onverschrokkenheid geschonken werd.

Vervolgens woonde hij de beide expeditiën tegen Palembang bij, waarvan de eerste door een zamenloop van omstandigheden mislukte, doch waarvan de laatste met eene luisterrijke overwinning bekroond werd. De kapitein *Elout* had daaraan een roemrijk deel, daar hij bij de bestorming der vijandelijke batterijen een der eersten was, die dezelve beklommen. Zijn naam werd dan ook eervol in de officiële rapporten vermeld, en hij tot ridder der Militaire Willemsorde, derde klasse benoemd, eene onderscheiding, die tot op dien tijd misschien aan geen officier van zijnen rang nog was te beurt gevallen.

Een jaar daarna werd hij door de Indische regering met eene bijzondere zending naar het Moederland gezonden, welke onder anderen ten doel had, de middelen voor te bereiden tot betere kennis en meerdere verspreiding der Maleische taal onder de Europeanen in de koloniën. Hoe hij zich van die zending kweet, bewijzen de door hem vertaalde en gansch'lijk omgewerkte Maleische woordenboeken en Maleische spraakkunst van *Marsden*.

Inmiddels wenschte de Koning, terwijl *Elout* zich hier te lande ophield, nog een ander gebruik te maken van zijne in Indië verkregene kennis. Hij werd, namelijk, aan den Nederlandschen buitengewonen gezant bij [illegible] toegevoegd, ten einde de onderhandelingen van dien Staatsman wegens het [illegible] tractaat met Groot-Brittanje over [illegible] koloniën; bij welke gelegenheid hij zich zoo ijverig van zijnen pligt kweet, dat Z. M. hem, na het sluiten van gemeld traktaat, tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw benoemde.

In 1824 keerde *Elout* naar Indië terug, en werd in het volgende jaar tot Majoor bevorderd. Kort daarna brak de Javasche oorlog uit, waarin hij zich bij verschillende gelegenheden bijzonder onderscheidde, zoo als blijkt uit de herhaalde eervolle vermelding van zijnen naam in de dagorders en andere officiële stukken.

Twee jaren daarna tot luitenant-kolonel bevorderd en tot resident van Riouw aangesteld, bewerkte hij, in die betrekking, de erkenning van het Nederlandsche gezag op de Carimans-eilanden.

Vervolgens werd hij tot resident en militairen commandant ter westkust van Sumatra benoemd. Hier verkeerde hij gedurende drie jaren in de moeijelijkste omstandigheden en was meermalen aan de grootste gevaren blootgesteld; maar bewees tevens de gewigtigste diensten, hebbende het Moederland aan hem te danken, dat het Nederlandsche gezag over een aanzienlijke gedeelte van dat eiland zeer uitgebreid en bevestigd werd. Een verhaal van hetgeen aldaar door hem verrigt werd, is te vinden in de *Herinneringen van mijn verblijf op Sumatra's westkust, gedurende de jaren* 1831—1834, door den eersten luitenant *J. C. Boelhouwer*, in den jare 1841 bij de *Erven Doorman* in het licht gegeven.

Tot belooning van hetgeen door hem op Sumatra gedaan was, werd hij, voor dat hij daarop aanspraak kon maken, tot kolonel bevorderd. Te lijk werd hij naar Java overgeplaatst, waar hem het commando over het observatie-leger werd opgedragen, nadat hij alvorens, met den tegenwoordigen schout-bij-nacht *Machielsen*, het bevel had gevoerd over de expeditie tegen de zeeroovers in de Lampongs, waarvan de gunstige uitslag bekend is.

In 1837 intusschen naar het Moederland vertrokken, keerde hij twee jaren later naar Java terug in de betrekking van Raad van Nederlands Indie en met den titulairen rang van generaal-majoor, en bleef aldaar tot in het laatst van het vorige jaar, toen hij zich verpligt zag, tot herstel van gezondheid, dat eiland op nieuw te verlaten. Bij zijne komst alhier was zijn gestel, dat door het Indische klimaat en de veelvuldige vermoeijenissen, vooral op Sumatra en in de Lampongs, langzamerhand ondermijnd was, zeer verzwakt, welke verzwakking meer en meer toenam, zoo dat het aan de koortsen, die hem aantastten, geen tegenstand kon bieden, en hij zelfs spoediger dan men verwachtte bezweek.

De generaal *Elout* heeft kort geleefd, maar in dien korten tijd veel gedaan. Hij was een onverschrokken krijgsman, die geene gevaren ontzag, en aan de zijnen, in het uur des gevaars, steeds den weg wees. Zijne braafheid en naauwgezetheid worden door een ieder erkend. Als mensch en Christen had hij zich de algemeene achting verworven. Zijne gulheid, herbergzaamheid en hulpbetoon zijn door menig een ondervonden. Hij was een braaf zoon, een liefhebbend echtgenoot en vader, een hartelijke en getrouwe vriend. Zijn naam, wij twijfelen er niet aan, zal nog lang in gezegende gedachtenis blijven bij allen, die hem kenden en zijne veelvuldige voortreffelijke hoedanigheden op prijs stelden.

— De *Amsterdamsche Courant* behelst het volgend treurig berigt:

„ De volgende alhier over Londen ontvangen brief uit Lyme Regis, in het engelsche graafschap Dorsetshire, beneden Weymouth, van 31 Augustus, bevat bijzonderheden omtrent een ongeluk, daar ter plaatse onzen stadgenoot, den heer *Jan Jacob de Bruyn*, den jongsten der broeders van de firma *C. de Bruyn en Zonen*, de alom bekende suikerraffinadeurs, alhier overgekomen:

„ Het koninklijk stoomjagt *de Victoria en Albert*, met de koninklijke vlag in top, en met H. M. en gevolg aan boord, kwam gisteren ten elf ure des voormiddags de haven voorbij. Het zoo nabij onze stad verschijnen van H. M. was geheel onverwacht, of wel zou er een koninklijk salaut van het havenhoofd gedaan zijn geworden. Op de hoogte van de haven gekomen, wendde het jagt zijn koers naar de landpunt, werwaarts eene algemeene beweging was van te zamen stroomende lieden, die toesnelden om H. M. te zien, hetwelk, wij hebben zulks tot ons leedwezen te vermelden, op een droevig ongeluk is uitgeloopen. Onder meerdere heeren te paard, die naar de landpunt reden, bevond zich ook de heer *Jan Jacob de Bruyn*. Zijn paard, een moedig dier, reed in vollen draf op den rand van de steile rots toe, waar zij het diepste van de kloof opdelven. Aan den rand gekomen, stuitte het paard onverwachts zijne vaart, en hem zoodanig stelt dat de heer *de Bruyn*, het gevaar ziende en van het paard willende springen, daardoor in den verschrikkelijken afgrond is ternedergestort, eene diepte van 200 voeten. De ongelukkige jongeling heeft den val slechts anderhalf uur overleefd. De toestand van zijnen broeder en van zijne vrienden, die van uit het eigen rijtuig van den vergoelukte getuigen waren van het naderende tooneel, laat zich beter gevoelen dan beschrijven. De heer *de Bruyn* en zijn broeder [illegible] vrolijk [illegible] der stad [illegible] Zijn dood heeft hier de treurigheid over alle klassen verspreid. De overledene was een bijzonder schoon jongeling, een bemiddeld koopman uit Holland en slechts 24 jaren oud."

— Men verhaalt, dat eenige dagen geleden, achter de buitenplaats *Arnestleyn*, buiten Middelburg, door het in het werk stellen van een vijftigtal arbeiders, pogingen zijn aangevangen om te ontdekken of het vermoeden gegrond is, dat te dier plaatse een voor zeer geruimen tijd geleden gezonken schip bedolven zou liggen, welk vermoeden hierop rusten zou, dat uit eenen te dier hoogte bestaanden poel van tijd tot tijd stukken hout naar boven zijn gedreven. Gemelde poging is, zegt men verder, door den eigenaar van het weiland, waarin gemelde poel zich bevindt; voornamelijk met het menschlievend doel ondernomen, om een goed aantal werkbehoevende lieden arbeid te verschaffen.

— In de veiling van 390,619 balen Java koffij der Nederlandsche Handel-Maatschappij, Maandag te Amsterdam gehouden, zijn de prijzen geloopen van 16½ tot 32½ cent. Van de opgeboden soorten der onderscheiden monsternommers bedraagt het getal balen 14,000.

— De *Oprechte Groninger* meent te hebben vernomen, dat met den aanvang dezer de lessen aan [illegible] ingenieurs, enz., aldaar, weder geopend zijn, eene lijst der studenten, welk thans die lessen bijwonen. Het getal derzelve bedraagt 119, waaronder vijf, die zich alleen op de studie der Javaansche en Maleische talen toeleggen. Op gezegde lijst vindt men voorts den naam van den Ashantijnschen Prins *Aquasie Boac hie*.

Vervolg en slot van het verslag nopens den staat der hooge, middelbare en lagere scholen in het Rijk, over 1841.

Behalve de gezegde [illegible] hebben ook nog de collectiën van physische instrumenten en van chemische toestellen eenige hoezeer geringe uitbreiding erlangd.

Een opzigte van de plaatsing van deze laatste verzameling en van een geschikt locaal voor de lessen in de scheikunde, bevindt men zich thans in verlegenheid, vermits vroeger daartoe localen gehuurd

pen, die aan wijlen den hoogleeraar *Stratingh* Ez. zelven in eigendom behoorden.

Terwijl men ten deze middelen van voorziening beraamt, is het echter gelukt, de vroeger gebruikte localen nog voor één jaar van den tegenwoordigen eigenaar in huur te verkrijgen.

Het akademie-gasthuis heeft op dezelfde voldoende wijze als vroeger tot nut van het steeds toenemend getal studenten in de geneeskunde kunnen blijven strekken, door middel van de gewone jaarlijksche toelage uit de stadskas van Groningen.

Alschoon het onderwijs in de landhuishoudkunde voor niet studerenden in 1841 slechts door 21 personen, en alzoo door 4 minder dan in het vorig jaar, is bijgewoond, schijnt het echter te Groningen hoe langer hoe meer belangstelling te verwekken en in de gevolgen werkelijk veel nut te zullen stichten.

De lessen worden zeer geregeld gevolgd, meestal door toekomstige landbouwers, die te dien einde, met uitzondering van eenige zomermaanden, in de stad hun verblijf komen houden. Dit heeft aanleiding gegeven, dat het departement Groningen der Maatschappij van Nijverheid eene proeve heeft genomen, om aan de bedoelde leerlingen almede eenig onderwijs in de natuurkunde te doen geven, waarvan zij dan ook gebruik gemaakt hebben, even als sommigen hunner hebben bijgewoond de lessen in de toegepaste scheikunde, aan de hoogeschool, en in de toegepaste werktuigkunde, aan de akademie *Minerva* gegeven wordende.

De aanvankelijke vruchten van dit een en ander hebben dan ook bij gemeld departement het plan doen ontstaan om, in een volgend jaar, al de genoemde verspreide hulpmiddelen van onderwijs te zamen te doen dienen, ten einde, in verband met de landhuishoudkundige lessen, eenen geregelden leerkring voor aanstaande landbouwers op eene min kostbare wijze te Groningen te vestigen.

Het onderwijzend personeel bij het athenæum te Franeker heeft in 1841 geene verandering ondergaan.

Het getal studenten bij die inrigting heeft, tijdens de recensie, 16 bedragen.

Wat aangaat de gymnasiën en latijnsche scholen, wordt in het verslag gezegd, dat de proeve, hopens de gymnasiën genomen, overal wel geslaagd is, meer bijzonder te 's Gravenhage en te Zutphen. Van de meeste der latijnsche scholen wordt getuigd, dat het geregeld en grondig onderwijs al meer en meer bevestigd wordt, en zulks vooral naar mate het zich naauwer aansluit aan het verbeterd lager onderwijs, in den geest daarvan voortgaat en onder het mededeelen der kundigheden van algemeene beschaving het hoofddoel steeds in het oog houdt, ten einde voor het vruchtbaar volgen der akademische lessen. Het aanwinnen van bekwaamheden, gelijktijdig met het latijn, hetwelk hoedanigheden zijn, die, onder anderen, dit gunstige gevolg te hebben, dat, door het inscherpen van de moeijelijke beginselen der beide talen te gelijk, de leerlingen den tegenzin niet ontwaren, die veelal bij hen plaats grijpt, als zij, nog reeds het genot gesmaakt te hebben van eenen gemakkelijken latijnschen schrijver te verstaan, van nieuws moeten aanvangen met de beginselen van de grekesche taal. — Uit den vergelijkenden staat van het getal der leerlingen aan de bijzondere latijnsche scholen van 1835 tot en met 1841 blijkt, dat dit getal in 1836 bedroeg 1241; 1837, 1178; 1838, 1183; 1839, 1135; 1840, 1155 en 1841, 1172, als: in Noord-Braband 277, Gelderland 154, Holland 132, Zeeland 25, Utrecht 87, Friesland 190, Groningen 146 en Drenthe 44.

190ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

VIERDE KLASSE.

Trekking N°. 21479, een prijs van *f* 1000.

N°. 9082, 22920, 5451, 9138, ieder *f* 1000,

N°. 13512, *f* 1000.

N°. 10951, *f* 1000; N°. 804, eene premie van *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (8 *September*) werden omgezet: Ned. 2½ pCt. 52⅞; 5000 pCt. 100⅛, een zest.; Syndic. 4½ pCt. 93¼; Handelm. 1335/, ¼, 134; O. Indie 5 pCt. 99 drie achtste, zes zest.; Ardoins 17⅝; ditto coupon 18 drie achtste, ditto 3 pCt. 26¾; Oude Russen 108, ⅛; ditto 4 pCt. 90 derti. zest.; Braz. 76⅞; Peruan. 11.

DOMEIN-GOEDEREN

VAN

ZYNE H. PRINS FREDERIK DER *NEDERLANDEN*.

AANBESTEDING VAN

SPIT- EN AARDEWERKEN,

MET

BEVERANCIE EN AANVOER VAN

STRAATMEST,

in de Domaniale Bosschen.

De RENTMEESTER der Domein-Goederen van Z. K. H. Prins FREDERIK der *Nederlanden*, te *Breda*, zal, alsdaartoe gesteund, op *Maandag den* 11. *September* 1843, des voormiddags ten 9 ure, ten Huize en Herberge van MARIJN VLAMINGS, in *den Vrachtwagen*, te *Ginneken*, publiek aan den minsteischende

AANBESTEDEN, ALS:

Het doen van onderscheidene BOSCHWERKEN in de *Ulvenhoutsche* en *Mastbosschen*; en

Het leveren en vervoeren van 95 kubiek Ellen STRAATMEST voor het *Ulvenhoutsch* en 70 kubiek Ellen dito voor het *Mastbosch*.

En op *Woensdag den* 13. daaraanvolgende, des voormiddags ten 10 ure, ten Huize en Herberge van de Weduwe WARMENBOL, te *'s Prinsenhage*,

Het doen van onderscheidene BOSCHWERKEN in het *Liesbosch* en de leverancie en vervoer van 80 kubiek Ellen STRAATMEST voor het gezegde Bosch.

Alles breeder bij Billetten vermeld, en liggen de Voorwaarden der Aanbesteding te lezen, zoo bij den Rentmeester te *Breda*, als bij den Plantagemeester te *Ginneken*, terwijl op den dag vóór de Aanbesteding, van 's morgens 8 tot 12 ure, de noodige aanwijzingen *in loco* zullen gedaan worden; zullende van het perceel SLOOTWERK, in den Polder van *Belcrum*, de aanwijzing geschieden op *Dingsdag den* 12. *September* 1843, des middags van 2 tot 3 ure.

De Rentmeester voornoemd,

M. SMITS.

VERKOOPING VAN EENEN AANZIENLIJKEN

AFBRAAK

TE BREDA.

Mr. DE ROY, Notaris te *Breda*, zal, op Woensdag den 20. September 1843, des voormiddags ten tien ure, aan de Haven en Zoutstraat te *Breda*, ten verzoeke van den WelEd. Gestr. Heer BEELS, Med. Doctor, wonende te *Breda*, Publiek Verkoopen:

Eene aanzienlijke partij BALKEN, RIBBEN, DEELEN, PLANKEN, SPARREN, LATTEN, DEUREN en VENSTERS, KOZIJNEN, IJZERWERK, PANNEN, PLAVUIZEN, en STEENEN, en wat verder te voorschijn zal worden gebragt.

Alles daags voor de Verkooping ter plaatse voornoemd te zien.

Betaaldag 20 *October* 1843.

HOUTVERKOOPING.

Op Dingsdag den 12. September 1843, des voormiddags ten 10 ure, PUBLIEKE VERKOOPING, bij de Kleine Kerk, aan de Haven te *Breda*, van eene zeer aanzienlijke partij TIMMERHOUT, bestaande in: GREENEN, VUREN en DENNEN DEELEN en RIBBEN; VLOT-, SLIJP- en SCHEEPSTIMMERHOUTEN en LATTEN, eenig EIKEN- en WAGENSCHOTHOUT, enz.

2 uren voor de Verkooping aldaar te zien.

GEWONE VEKOOPZAAL,

Veemarkt, *Letter B*, N°. 178,

Op Donderdag den PUBLIEKE VERKOOPING van MEUBELEN, SPIEGELS, en BLOEMVAZEN, PORSELEIN, VERLAKTE, TIN- BLIK- en IJZERWERK, BEDDEN, MATRASSEN, LAKENS en DEKENS, eene partij MEUBELPAPIER en TOUWWERK, TAPIJTEN, KARPETTEN en BINNENLIEDEN, eenige ELLENGOEDEREN, MANS- en VROUWENKLEEDEREN, enz.

Daags te voren (Woensdag) aldaar op de gewone uren te zien.

VERKOOPING VAN HUIZEN,

TE *ZEVENBERGEN*.

ADRIANUS VAN DE WERK, Notaris te *Zevenbergen*, zal, op Woensdag den 13. September 1843, voorloopig Veilen en op Woensdag den 27. September daaraanvolgende, finaal Verkoopen:

De van ouds bekende HERBERG en UITSPANNING, *DE DRIE HOEFIJZERS*, staande aan den Straatweg van *Breda* op den *Moerdijk*, aan het einde van den Langenweg, onder *Zevenbergen*.

De Verkoopingen zullen in de voorschreven Herberg gehouden worden, beiden 's namiddags om 3 uren.

En op Donderdag den 5. October 1843, ten zelven Notaris VAN DE WERK, ten overstaan van den Regter-Kantonregter van *Zevenbergen*, ten verzoeke van JAN VEENS, Meester Timmerman te *Zevenbergen*, ter Herberge van de Weduwe S. HERMUS aldaar, voorloopig Veilen, en op Donderdag den 19. October daaropvolgende finaal Verkoopen:

Eene kapitale HUIZINGE met TIMMERMANSWINKEL, TUIN en ERVE, staande te *Zevenbergen*, aan het begin van de Kerkstraat, naast de Herberg, voorheen door den Heer Agent van het Domein bewoond.

Beiden 's namiddags om 3 uren te beginnen.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.